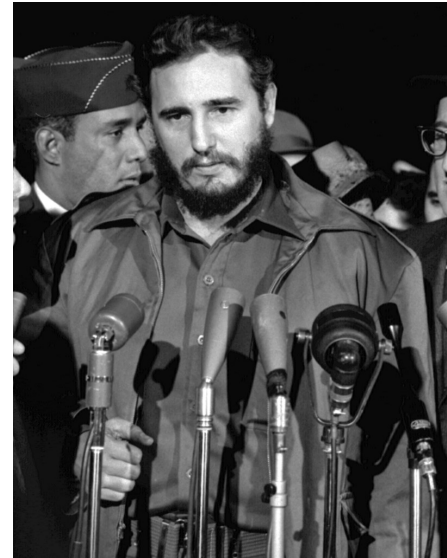

Fidel Alejandro Kastro Ruz (13. avgusta 1926. - 25. novembra 2016.) bio je kubanski komunistički revolucionar i političar koji je upravljao Republikom Kubom kao premijer od 1959. do 1976. godine, a potom kao predsednik od 1976. do 2008. Marksističko-lenjinistički i kubanski nacionalista, Kastro je bio i prvi sekretar Komunističke partije Kube od 1961. do 2011. godine. Pod njegovom administracijom, Kuba je postala jednopartijska komunistička država, dok su industrija i biznis bili nacionalizovani i državno socijalistički politike su sprovedene u celom društvu.

Rođen u Biranu, Oriente kao sin bogatog španskog zemljoradnika, Kastro je usvojio levičarsku antiimperijalističku politiku tokom studija prava na Univerzitetu u Havani. Posle učešća u pobunama protiv desničarskih vlada u Dominikanskoj republici i Kolumbiji, planirao je svrgavanje kubanskog predsednika Fulgencio Batista, izvevši neuspeli napad na kasarnu Moncada 1953. Nakon godinu dana zatvora, Kastro je otputovao u Meksiko gde je formirao revolucionarna grupa, Pokret 26. jula, sa njegovim bratom Raulom Kastrom i Če Gevarom. Vraćajući se na Kubu, Kastro je preuzeo ključnu ulogu u kubanskoj revoluciji vodeći Pokret u gerilskom ratu protiv Batista-ovih snaga iz Sjevera Maestre. Nakon svrgavanja Batiste 1959. godine, Kastro je preuzeo vojnu i političku vlast kao premijer Kube. Sjedinjene Države su se suprotstavile Kastrovoj vladi i bezuspešno su pokušale da ga uklone atentatom, ekonomskom blokadom i kontrarevolucijom, uključujući i invaziju svinja iz 1961. Protiv ovih pretnji, Kastro se poravnao sa Sovjetskim Savezom i dozvolio Sovjetima da postave nuklearno oružje na Kubi, što je izazvalo kubansku raketnu krizu - ključni incident hladnog rata - 1962. godine.

Usvajajući marksističko-lenjinistički model razvoja, Kastro je Kubu pretvorio u jednopartijsku, socijalističku državu pod vladavinom Komunističke partije, prvu na zapadnoj hemisferi. Politike uvođenja centralnog ekonomskog planiranja i proširenja zdravstvene zaštite i obrazovanja bile su praćene državnom kontrolom štampe i suzbijanjem unutrašnjeg neslaganja. U inostranstvu Kastro je podržavao antiimperijalističke revolucionarne grupe podržavajući uspostavljanje marksističkih vlada u Čileu, Nikaragvi i Grenadi, kao i slanje trupa za pomoć saveznicima u Iom Kippur, Ogadenu i Angolanskom građanskom ratu. Ove akcije, zajedno sa Kastrovim vođstvom Pokreta nesvrstanih od 1979. do 1983. godine i Kuba-ovim medicinskim internacionalizmom, povećale su profil Kube na svetskoj sceni. Nakon raspada Sovjetskog Saveza 1991. godine, Kastro je vodio Kubu kroz ekonomski pad „Posebnog perioda“, prihvatajući ekološke i antiglobalizacijske ideje. U 2000-ima Kastro je sklopio saveze u latinoameričkoj „ružičastoj plimi“ - naime sa Hugom Čavezom u Venecueli - i potpisao Kubu u Bolivarijske alijanse za Ameriku. Kastro je 2006. godine preneo svoje odgovornosti na potpredsednika Raula Kastru, koga je Narodna skupština izabrala u predsedništvo 2008. godine.

Ne-kraljevski šef države s najdužim stažem u 20. i 21. veku, Kastro je polarizovao svetsko mišljenje. Njegove pristalice ga vide kao prvaka socijalizma i antiimperijalizma čiji je revolucionarni režim napredovao ekonomskom i socijalnom pravdom, istovremeno osiguravajući nezavisnost Kube od američkog imperijalizma. Kritičari ga vide kao diktatora čija je administracija nadgledala kršenja ljudskih prava, egzodus velikog broja Kubanaca i osiromašenje ekonomije zemlje. Kastro je odlikovan raznim međunarodnim nagradama i značajno je uticao na različite pojedince i grupe širom sveta.